

บทบาทขององค์กรและหน่วยงานตามยุทธศาสตร์ การท่องเที่ยวประเภทเมืองเก่า เทศบาลเมืองคูน แขวงเชียงขวาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

STAKEHOLDERS' ROLES IN TOURISM PLANNING AND DEVELOPMENT IN KHOUN
DISTRICT, XIANGKHOUANG PROVINCE, LAOS PDR

พรศวันชัย ประถมวงศ์ษา¹ ดร.สุธิดา แจ่มใส ไหวท์²

บทคัดย่อ

การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่แขวงเชียงขวาง สปป.ลาว ต้องมีหลายภาคส่วนเข้ามามีส่วนในการจัดการและดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้เกิดผลสำเร็จ บทความนี้จะกล่าวถึงบทบาทในกระบวนการดำเนินงาน ของหน่วยงานและองค์กรด้านการท่องเที่ยว ในแขวงเชียงขวางที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนา และส่งเสริมการท่องเที่ยวแขวงเชียงขวาง (ค.ศ. 2006-2010) ภายในเมืองคูน ดังกล่าว ภายใต้กรอบแนวคิดการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยผู้วิจัยได้กำหนดการวิจัยเชิงคุณภาพ และเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 7 คน ใช้การสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และจากการเก็บรวบรวมเอกสาร บทความวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่มีประเด็นเกี่ยวข้องกับหัวข้อ และพื้นที่ศึกษา โดยการตรวจสอบข้อมูลแบบหลากหลายมิติ ที่นำไปสู่วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา และบรรยายเชิงพรรณนา ผลการศึกษาพบว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย หน่วยงานหลัก และหน่วยงานสนับสนุน ซึ่งหน่วยงานหลักได้มีบทบาทหลายหลากในพื้นที่โดยมีบทบาทสำคัญ เช่น วางนโยบาย เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ บทบาทด้านการส่งเสริมการตลาด และในบทบาทในการอนุรักษ์และฟื้นฟู วัฒนธรรมประเพณี ในส่วนของหน่วยงานสนับสนุนได้มีบทบาทในการนำนโยบายจากภาครัฐนำมาปฏิบัติเพื่อให้ ประสิทธิภาพสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ และบทบาทในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวจะมีความสำคัญเนื่องจากหน่วยงาน ปกครองหมู่บ้าน จะมีความใกล้ชิดกับชุมชนรู้ความเคลื่อนไหวเชิงพื้นที่ในด้านต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม หน่วยงานดังกล่าว ก็มีปัจจัยผลักดัน และไม่สอดคล้องกัน ในหน่วยงานหลักด้วยกันและหน่วยงานสนับสนุนด้วยกัน รวมถึงในหน่วยงานหลักและหน่วยงานสนับสนุนอีกด้วย ซึ่งนำสู่การเสนอแนะ ดังนี้ ควรจะมีหน่วยงานที่เข้ามาทำงานร่วมกันในการ ดำเนินงานทางด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่เมืองคูน ระหว่างแผนกท่องเที่ยว และแผนกแถลงข่าวและวัฒนธรรมแขวง เชียงขวาง เพื่อให้ไปในทิศทางเดียวกันในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

คำสำคัญ: บทบาทของหน่วยงานด้านการท่องเที่ยว การพัฒนาการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแบบอนุรักษ์

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาพัฒนบูรณาการศาสตร์ คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

² อาจารย์คณะบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี อาจารย์ที่ปรึกษา

Abstract

This study investigated the roles of stakeholders and organizations responsible for the development and promotion of tourism in Khoum District of Xiengkhouang Province, LAO PDR, as part of the 2006-2010 provincial strategy. The study focused on conservation tourism development and involved qualitative research methods of purposeful sampling using semi-structured interviews of 7 key informants and the collection of secondary data from documents, journal articles, and related research. Data was triangulated from a number of different sources and analyzed by content and descriptive analysis. The study found that there were two types of stakeholders – main and supporting. The main stakeholders had many roles in the area such as policy-maker, tourism-developer, tourism-marketer, and conserver and restorer of traditions and customs. The supporting stakeholders implemented state policy to achieve the objectives of good tourism development. The conservation of tourism resources was found to be most important for all stakeholders but problems existed between groups. This indicated the need for greater involvement and cooperation between all parties for the benefit of strong development in tourism in the area.

Keywords: Tourism Organization Role, Tourism -Development, Ecotourism

ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย

ความสำคัญของนโยบายการท่องเที่ยวที่นำไปสู่ผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด ย่อมมีความสัมพันธ์กับบทบาทหน่วยงานที่รับผิดชอบในระดับต่างๆ ที่ซับซ้อนไปในทิศทางเดียวกัน เพราะเป้าหมายภายใต้กรอบนโยบายการท่องเที่ยว นั้น สร้างความเติบโตอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ควบคู่กับการพัฒนาในเรื่องอื่นๆ ของประเทศด้วยวิธีสำคัญคือ การสนับสนุนภาคเอกชนในการลงทุน หรือใช้กลไกภาครัฐผลักดันให้ภาคเอกชนได้ผลิตสินค้าและบริการ เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว เนื่องจากการท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับเป้าหมายการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมโดยรวมของประเทศ ซึ่งเกี่ยวข้องกับบทบาทของภาครัฐที่จะตัดสินใจนำทรัพยากรของชาติ หรือการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานเป็นปัจจัยอำนวยความสะดวกที่

จำเป็นแก่การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศ หากพิจารณาถึงบทบาทหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อนนโยบายการท่องเที่ยวนี้ พบว่าองค์กรท้องถิ่นได้มีบทบาทสำคัญต่อการนำนโยบายด้านการท่องเที่ยวไปจัดทำแผนปฏิบัติเพื่อรองรับการท่องเที่ยวในมิติต่างๆ

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) เป็นประเทศหนึ่งที่มีความสำคัญกับการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่สามารถสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศเป็นอันดับต้นๆ ในปี ค.ศ. 1999-2000 เป็นปีท่องเที่ยวลาว (Visit Laos Year) โดยมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวจำนวนมากถึง 737,208 คน จนถึง ปี ค.ศ. 2008 จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเป็น 1,736,787 คน (Laos National Tourism Administration, 2008) จากการขยายตัวของการท่องเที่ยว รัฐบาลจึงได้มีนโยบายเชิงข้อมูลเพื่อเสนอแหล่งท่องเที่ยว ที่มีความเหมาะสมทั่วประเทศเพื่อพัฒนาและปรับปรุงให้ได้มาตรฐานเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวจากทั่วโลก

จากแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวแขวงเชียงขวาง (ค.ศ. 2006-2010) ได้กำหนดให้เมืองคุน ซึ่งเป็น 1 ใน 8 เมือง เป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักของแขวงเชียงขวาง เนื่องจากในอดีตเป็นที่ตั้งของอาณาจักรเมืองพวน มีทุนทางสังคมที่เหมาะสมแก่การส่งเสริมสนับสนุน รวมทั้งเมืองคุนเป็นทำเลที่ตั้งของมรดกทางวัฒนธรรมและโบราณสถาน ที่มีศักยภาพสามารถนำมาจัดการด้านการท่องเที่ยว ประกอบด้วยชุมชนเชิงวัฒนธรรมดั้งเดิม ที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ซึ่งปรากฏหลักฐานทางประวัติศาสตร์ อาทิ กลุ่มโบราณสถานภายในตัวเมือง ได้แก่ วัดสีมม วัดเพียว วัดพระธาตุฝุ่น พระธาตุจอมเพชร พระธาตุพังพาย ไท หินหมู่บ้านไผ่ ส่งผลให้เมืองคุนเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญเป็นอันดับต้นของแขวงเชียงขวาง อย่างไรก็ตามพบว่าในปัจจุบันแหล่งท่องเที่ยวในเมืองคุนยังขาดการบริหารจัดการที่เหมาะสมเป็นระบบ ไม่ได้กำหนดพื้นที่ในการพัฒนาการใช้พื้นที่หลวงของประชาชนและการจัดพื้นที่ขายของที่ระลึก การให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกของนักท่องเที่ยว เป็นต้น เพื่อให้การพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ดีขึ้น หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบด้านการท่องเที่ยวแขวง จึงได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวแขวงเชียงขวาง (ค.ศ. 2006-2010) โดยกำหนดรูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวให้เมืองคุนเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทเมืองเก่า เมืองประวัติศาสตร์และยกระดับไปสู่การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในลำดับต่อไป (แผนกการท่องเที่ยวแขวงเชียงขวาง, 2550)

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาลักษณะของบทบาทหน้าที่ของหน่วยงาน/องค์กรด้านการท่องเที่ยว ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว เมืองคุน แขวงเชียงขวาง (ค.ศ. 2006-2010) สปป.ลาว

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในเมืองคุน แขวงเชียงขวาง (ค.ศ. 2006-2010) สปป.ลาว เพื่อเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการบริหารจัดการของภาครัฐของ สปป.ลาว ที่มีประสิทธิภาพ

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาครั้งนี้มุ่งเน้นการจัดการการท่องเที่ยวตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวแขวงเชียงขวาง (ค.ศ. 2006-2010) สปป.ลาว ในพื้นที่เมืองคุน ว่าด้วยการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ขอบเขตด้านพื้นที่ การศึกษาครั้งนี้ได้ทำการศึกษาเฉพาะพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวประเภทโบราณสถานในเมืองคุน แขวงเชียงขวาง สปป. ลาว

การทบทวนวรรณกรรม และแนวคิดทฤษฎี

วรรณภา ศิลปอาษา (2549) กล่าวว่า องค์กรการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization) ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ขององค์กรท่องเที่ยวแห่งชาติออกเป็น 5 ประการโดยมีประเด็นที่เด่นๆ ดังนี้ (1) การบริหารงานทั่วไปในการเดินทางและท่องเที่ยว โดยกำหนดกฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ (2) การวางแผน และการลงทุนในด้านต่างๆ เช่น การวางแผนด้านกายภาพในระดับชาติ การวางแผนด้านเศรษฐกิจ การวางแผนเป้าหมายทางสังคม การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนถึงการอนุรักษ์วัฒนธรรมและสภาพแวดล้อม และพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานการท่องเที่ยว การลงทุนด้านที่พักแรม มีการจัดทำแผนพัฒนา และกำหนดมาตรฐานของการให้บริการต่างๆ (3) การวิจัยและสถิติในด้านต่างๆ

เพื่อนำมาศึกษา วิเคราะห์ ประกอบการพิจารณา ตัดสินใจกำหนดนโยบาย และวางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยว การวิจัยเกี่ยวกับการท่องเที่ยว เพื่อดูแนวโน้ม และศักยภาพของการท่องเที่ยว และทิศทางของการนำไปสู่แผนการพัฒนาการท่องเที่ยวในอนาคต การสำรวจตลาดการท่องเที่ยว (4) การฝึกอบรมด้านวิชาชีพ เพื่อตระหนักถึงคุณค่าเชิงเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทั้งต่อท้องถิ่นและประเทศชาติโดยรวม (5) การส่งเสริมการตลาดในด้านต่างๆ เป็นการประชาสัมพันธ์ ภาพลักษณ์ที่ดีและความเป็นเอกลักษณ์ของประเทศสู่สายตานักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ และมีความสอดคล้องกับ อนุสรณ์ ชินวรณ์ (2554, หน้า 36) ซึ่งพบว่า การส่งเสริมการตลาดจะเป็นการสร้างคุณค่าเพิ่มและส่งผลให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และ นิคม จารุมณี (2544) ได้กล่าวไว้ว่า รัฐบาลทุกรัฐบาลต่างมีบทบาทที่สำคัญอีกบทบาทหนึ่งที่ต้องกระทำคือ การให้ความรู้และการศึกษาแก่ประชาชนท้องถิ่น เพื่อให้เขาเหล่านั้นตระหนักถึงคุณค่าเชิงเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีต่อท้องถิ่นต่อประเทศชาติ และต่อตัวของประชาชนแต่ละคนด้วย แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดต้องกระตุ้นและสนับสนุนให้ประชาชนในประเทศมีน้ำใจไมตรีจิตที่ดีต่อนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในท้องถิ่นของตน ทั้งนี้ เป็นการสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนันทา พูนน้อย (2543) ซึ่งได้ศึกษาพบว่า บทบาทของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยกับการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของประเทศในภาพรวมยังไม่เป็นรูปธรรมพอที่จะนำไปสู่การปฏิบัติได้ เพราะส่วนใหญ่จะเน้นการนำเสนอแนวคิดและนโยบายเป็นหลัก

ในขณะที่ เศกสรรค์ ยงวณิชย์ และคณะ (2551) ได้ทำการศึกษาศักยภาพของจังหวัดหนองคาย ประเทศไทย และนครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวชายแดน แล้วพบว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐในเขตพื้นที่นครหลวงเวียงจันทน์มีความคิดเห็นว่างค์กรภาครัฐมีบทบาทหน้าที่ในการเผยแพร่ข่าวสารประชาสัมพันธ์ระเบียบ ข้อกำหนดการท่องเที่ยวและ

แหล่งท่องเที่ยวให้แก่หน่วยงานการท่องเที่ยวทั่วประเทศ ให้เข้าใจและปฏิบัติตามอย่างเข้มงวด มีหน้าที่ปกป้องผลประโยชน์ของชาติของประชาชน รวมทั้งบริการอำนวยความสะดวกและคุ้มครองนักท่องเที่ยวให้มีความปลอดภัยทั้งด้านชีวิตและทรัพย์สิน องค์กรภาครัฐมีหน้าที่ส่งเสริม พัฒนาการท่องเที่ยวตลอดจนการแก้ไขปัญหาให้แก่นักท่องเที่ยวทุกประเทศที่เข้ามาเที่ยว องค์กรภาครัฐมีหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยว สปป.ลาว ควรรู้ว่าสิ่งใดควรทำและไม่ควรทำ และอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวในการเดินทางเข้ามา องค์กรภาครัฐควรสนับสนุนการท่องเที่ยวแบบอนุรักษ์ ส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวด้านธรรมชาติ วัฒนธรรม ประเพณี ประวัติศาสตร์โบราณสถานและโบราณวัตถุ สนับสนุนให้นักลงทุนชาวต่างชาติเข้ามาลงทุนใน สปป.ลาว ให้มากขึ้น

วิธีศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกการวิจัยเชิงคุณภาพ และการศึกษาเฉพาะกรณี (Veal, 2006; บุญธรรม จิตต์นันต์, 2536) ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 7 คน ได้แก่ หัวหน้าแผนกการท่องเที่ยวแขวงเชียงขวาง หัวหน้าแผนกแถลงข่าวและวัฒนธรรมแขวงเชียงขวาง หัวหน้าห้องกรง (หัวหน้าสำนักงาน) มรดก หัวหน้าห้องกรงแถลงข่าวและวัฒนธรรม เมืองคูน (อำเภอคูน) อำนาจการปกครองหมู่บ้าน (หน่วยงานบริหารขั้นหมู่บ้าน) สิบม หมู่บ้านไผ่หมู่บ้านเพี้ยวัดสีโพนแยง ซึ่งบุคคลที่เลือกมานี้เป็นผู้เกี่ยวข้องโดยตรง ที่สามารถให้ข้อมูลศึกษาในเชิงลึก อีกทั้งยังเป็นบุคคลที่มีความรู้เรื่องการเดินทางด้านการท่องเที่ยว ตามแผนยุทธศาสตร์ฯ โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ในการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ และโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ สำหรับข้อมูลปฐมภูมิ ได้จากผู้ให้ข้อมูลหลักด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยใช้ลักษณะคล้ายกับการพูดคุยสนทนาในขอบเขตและประเด็นที่ต้องการศึกษา หรือสัมภาษณ์โดยใช้

คำถามเป็นหลัก เป็นการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ และหน่วยงานสนับสนุนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีหน้าที่ดูแลพื้นที่ศึกษา โดยมีประเด็นและโครงสร้างของคำถามที่กำหนดไว้ ในลักษณะของคำถามที่เกี่ยวกับประเด็นที่ศึกษาให้ผู้สัมภาษณ์และผู้ถูกสัมภาษณ์ได้มีโอกาสตอบคำถามได้อย่างอิสระ เพื่อลดการมีอิทธิพลของผู้ให้ข้อมูลรายอื่นๆ ด้วยวิธีการนี้ ทำให้ผู้ให้ข้อมูลมีสมาธิ สามารถตอบคำถามที่เป็นไปตามโครงสร้างคำถามที่ได้กำหนดไว้ภายในเวลาที่กำหนด และได้ให้โอกาสผู้ให้ข้อมูลสามารถตอบคำถามได้โดยสะดวก ซึ่งอาจไม่เรียงตามลำดับของคำถามที่เตรียมไว้ ทั้งนี้ ผู้วิจัยพยายามให้ผู้ให้ข้อมูลได้ครอบคลุมประเด็นบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานที่ผู้วิจัยต้องการได้อย่างครบถ้วน และเก็บรวบรวมข้อมูลหุตุยภูมิ ประกอบด้วย การเก็บรวบรวม ข้อตกลง ข้อกำหนด เอกสารรายงาน และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และส่งเสริมการท่องเที่ยวแขวงเชียงขวาง ค.ศ 2006-2010 ซึ่งเอกสารดังกล่าวชี้ให้เห็นถึงบทบาทของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ และลงเก็บข้อมูลจำนวน 3 ครั้ง คือ ครั้งที่หนึ่ง ระหว่างวันที่ 12 - 16 สิงหาคม 2551 ครั้งที่สอง ระหว่าง วันที่ 11 - 19 พฤศจิกายน 2551 และครั้งที่สาม ระหว่างวันที่ 24 เมษายน 2552 - 5 พฤษภาคม 2552

ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบข้อมูลแบบหลากหลายมิติ ในรูปแบบของการถามประเด็นเดียวกับผู้ให้ข้อมูลหลายท่าน และการสังเกตพื้นที่ปฏิบัติจริง (สุภางค์ จันทวานิช, 2547) เพื่อนำมาวิเคราะห์หาคำอธิบาย แล้วนำเสนอผลการศึกษาเชิงพรรณนา โดยการเปรียบเทียบส่วนประกอบข้อมูลที่มีลักษณะคล้ายคลึงและแตกต่างกัน เพื่อเปรียบเทียบหาความเหมือน ความแตกต่างเพื่อนำไปสู่การอธิบาย (ชาย โพธิ์สีดา, 2549)

ผลและอภิปรายผล

แขวงเชียงขวาง ตั้งอยู่ในภาคเหนือของ สปป.ลาว ห่างจากนครหลวงเวียงจันทน์ ประมาณ 435 กิโลเมตร และเมืองคูนเป็นเมืองหนึ่งที่ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของแขวงเชียงขวาง ห่างจากเทศบาลโพนสะหวั้น ประมาณ

35 กิโลเมตร

จากการศึกษาพบว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ประกอบด้วยหน่วยงานหลัก และหน่วยงานสนับสนุน ซึ่งหน่วยงานหลักเป็นหน่วยงานฝ่ายเจ้าหน้าที่ของรัฐระดับแขวงและเมือง โดยมีแผนกท่องเที่ยวแขวงเชียงขวาง แผนกแถลงข่าวและวัฒนธรรมแขวงเชียงขวาง และห้องการมรดก ห้องการแถลงข่าวและวัฒนธรรมเมืองคูน และหน่วยงานสนับสนุนเป็นหน่วยงานระดับหมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้านที่มีแหล่งท่องเที่ยว คือ หมู่บ้านสีหม หมู่บ้านเพีย วัดสีโพนแยง และหมู่บ้านไผ่ ซึ่งหน่วยงานดังกล่าวมีบทบาทการดำเนินงานในพื้นที่เมืองคูน ด้านการท่องเที่ยว เพื่อยกย่องระดับให้เมืองคูนเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทเมืองเก่า

บทบาทของหน่วยงาน พรรคและรัฐ

บทบาทของหน่วยงาน พรรคและรัฐมีบทบาทที่เกี่ยวข้องกัน มีบทบาทในการค้นคว้านโยบายพรรคและรัฐบาลเข้าในแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานและพื้นที่รับผิดชอบตามสภาพความเป็นจริง โดยอยู่ภายใต้แผนยุทธศาสตร์พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งชาติ สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ของสำนักงานการปกครองแขวงเชียงขวาง ดังกรณีแผนกท่องเที่ยวแขวงเชียงขวาง ที่ได้เขียนแผนพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว ปี ค.ศ. 2006-2010 เพื่อใช้เป็นแนวทางพัฒนาด้านการท่องเที่ยวครอบคลุมพื้นที่แขวงเชียงขวาง แผนกแถลงข่าวและวัฒนธรรมแขวงเชียงขวาง ได้เขียนแผนภายใต้กรอบนโยบายของกระทรวงแถลงข่าวและวัฒนธรรม เพื่อเป็นแนวทางให้แก่หน่วยงานต่างๆ ในแผนก และหน่วยงานระดับเมืองต่อไป และสอดคล้องกับห้องการแถลงข่าวและวัฒนธรรมเมือง ได้จัดทำแผนปฏิบัติออกระเบียบในการคุ้มครองพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวให้มีการพัฒนาได้สะดวก และมีระบบแบบแผนที่เหมาะสมต่อยุทธศาสตร์พัฒนาการท่องเที่ยวแขวงเชียงขวาง

บทบาทสำคัญของแผนกท่องเที่ยวแขวงเชียง

ขวาง ได้แก่การประสานงานในระดับต่างๆ เพื่อทำการสำรวจ จัดเก็บข้อมูล และการจำแนกประเภทแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการวางแผนพัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งเป็นฐานข้อมูลที่มีความสำคัญต่อการบริหารจัดการภายในหน่วยงานหลักให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

บทบาทด้านการฝึกอบรมวิชาชีพ ซึ่งแผนกท่องเที่ยวมีหน้าที่ในการจัดบุคลากรอบรมประชาชนและหัวหน้าธุรกิจที่เกี่ยวข้องได้แก่ การอบรมบริการแก่นักท่องเที่ยว การทำอาหาร อบรมพนักงานนำเที่ยว การต้อนรับนักท่องเที่ยว แผนกแกล่งข้าวและวัฒนธรรม โดยเฉพาะห้องกรมรดกได้เข้ามามีบทบาทในการอบรมโดยการร่วมมือจากโครงการแก้ไขความยากจนที่ทุ่งไหหินได้แก่ การอบรมปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ เพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน การป้องกันดินเขาเขื่อน ผลกระทบของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เป็นต้น

บทบาทในด้านการวิจัยและข้อมูลสถิติแผนกท่องเที่ยวแขวงเชียงขวาง ร่วมกับห้องกรแกล่งข้าวและวัฒนธรรมเมืองคุนมีบทบาทในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เพื่ออ้างอิงประกอบการพิจารณาเปิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวและจัดลำดับความสำคัญในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ความสำเร็จจากข้อมูลสถิตินั้นเกิดขึ้นจากความร่วมมือระหว่างสองหน่วยงานหลัก ในการทำข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวพื้นที่เมืองคุนจนเป็นผลสำเร็จ ทำให้ได้ทราบข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ จำนวน 25 แห่ง และการเก็บหลักฐานที่ค้นพบ ในส่วนของการเก็บรวบรวมสถิตินักท่องเที่ยว แผนกท่องเที่ยวมีหน้าที่ในการเก็บสถิตินักท่องเที่ยวในทั่วแขวงเท่านั้น เฉพาะพื้นที่เมืองคุนยังไม่มีกรเก็บสถิตินักท่องเที่ยวอย่างเป็นทางการ อย่างไรก็ตาม พบว่าสองหน่วยงานดังกล่าวยังมีข้อจำกัดกรทำวิจัยในระดับพื้นที่ยังมีน้อย เนื่องจากสถานการณ์การท่องเที่ยวในพื้นที่ยังขาดความแน่นอนส่งผลให้ไม่สามารถจัดเก็บข้อมูลนักท่องเที่ยวให้เป็นระบบได้ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ยังขาดทักษะประสบการณ์และขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณ

บทบาทการวางแผนและการลงทุนด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่เมืองคุน แผนกท่องเที่ยวแขวงเชียงขวางมีบทบาทในการวางแผน ให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล ซึ่งเห็นได้จากหน่วยงานสามารถทำแผน

ยุทธศาสตร์พัฒนาการท่องเที่ยวทุกแขวง เพื่อรองรับกับการขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในอนาคต ในส่วนของห้องกรแกล่งข้าวและวัฒนธรรมเมืองคุนนั้นมีบทบาทต่อการทำแผนปฏิบัติในระดับเมือง ให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวของแขวงและนโยบายของสำนักงานเมือง เพื่อกระตุ้นการลงทุน เพื่อขยายตัวทางเศรษฐกิจของชาติ ก่อให้เกิดการสร้างงาน และการจ้างงานเพิ่มขึ้น ซึ่งแผนกแกล่งข้าวและวัฒนธรรมแขวงมีบทบาทในการพิจารณาความสอดคล้องของการลงทุนในพื้นที่เมืองคุนต่อด้านวัฒนธรรม เพื่อนำส่งต่อให้แผนกท่องเที่ยวแขวงเชียงขวางพิจารณาความเป็นไปได้ในการลงทุนต่อไป เช่น เปิดโอกาสให้นักธุรกิจเข้าไปลงทุนปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านที่พัก ร้านอาหารและการขนส่ง เป็นต้น และบทบาทในการดำเนินการสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่เมืองคุน ซึ่งจะเห็นได้ว่าแผนกท่องเที่ยวไม่สามารถเข้ามาดำเนินงานได้โดยตรง มีหน้าที่เพียงกรให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการดำเนินกิจกรรมเท่านั้น เช่น การดำเนินงานในการจัดเทศกาลพระธาตุฝุ่น เป็นของหน่วยงานแกล่งข้าวและวัฒนธรรมแขวงเชียงขวาง ทำหน้าที่ในการวางแผนนโยบาย ให้ห้องกรแกล่งข้าวและวัฒนธรรมเมืองเป็นหน่วยงานที่ปฏิบัติ โดยประสานงานร่วมกับหน่วยงานระดับหมู่บ้านและประชาชนในพื้นที่

บทบาทด้านการตลาดโดยเฉพาะกรโฆษณา ประชาสัมพันธ์มีความสำคัญอีกบทบาทหนึ่ง ซึ่งแผนกท่องเที่ยวแขวงเชียงขวางเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก โดยหน่วยงานแกล่งข้าวและวัฒนธรรมแขวงและเมืองมีบทบาทในการรวบรวมข้อมูล เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลให้แก่นักท่องเที่ยว อาทิ การให้ข้อมูลประวัติความเป็นมาของแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ หมู่บ้านวัฒนธรรม เป็นต้น ซึ่งสามารถสร้างห้องข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวที่แผนกท่องเที่ยวแขวงเชียงขวาง และห้องข้อมูลข่าวสารที่ทุ่งไหหินหมู่บ้านไผ่ เมืองคุน พร้อมทั้งจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว และจัดทำแผ่นพับนำเสนอแหล่งท่องเที่ยว พื้นที่เมืองคุนให้แก่นักท่องเที่ยวทำโปสเตอร์สิ่งที่ควรทำและไม่ควร ประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวปฏิบัติตาม

บทบาทในการอนุรักษ์และฟื้นฟู วัฒนธรรม ประเพณี ของหน่วยงานแกล่งข้าวและวัฒนธรรมเมือง

เพื่ออนุรักษ์ สืบสานความสำคัญของบุญประเพณีต่างๆ นั้น หน่วยงานแกลงข้าวและวัฒนธรรมแขวงเมืองคุณร่วมมือกับ เคหะ ผังเมืองและน้ำประปาเมืองคุณ และหมู่บ้านสีหมในการกำหนดพื้นที่สงวน พระธาตุฝุ่น พระธาตุจอมเพชร และหน่วยงานแกลงข้าวและวัฒนธรรมเมืองคุณ ห้องกรมรดก แผนกท่องเที่ยวแขวง ร่วมกับหน่วยงานหมู่บ้านไผ่ ได้กำหนดพื้นที่สงวนไผ่หินหมู่บ้านไผ่ รวมทั้งจัดวางระเบียบทางสังคม พร้อมแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบ หากมีหน่วยงานหรือ บุคคลใดไม่ปฏิบัติตามจะกำหนดบทลงโทษตามระเบียบที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ หน่วยงานแกลงข้าวและวัฒนธรรมแขวงเมืองคุณยังได้พิจารณา ความเป็นไปได้ในการฟื้นฟูเทศกาลพระธาตุฝุ่นขึ้น

จากประเด็นที่ได้นำเสนอด้กล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นถึงบทบาทของหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบตามแผนยุทธศาสตร์ของแขวงเชียงขวาง โดยเฉพาะเมืองคุณซึ่งมีการสนับสนุนภารกิจซึ่งกันละกัน ได้แก่ การส่งเสริมทางด้านการตลาด โดยแผนกท่องเที่ยวแขวงเชียงขวางจะเป็นหน่วยงานรับผิดชอบงานด้านการประชาสัมพันธ์สร้างภาพพจน์ที่ดีต่อนักท่องเที่ยว แต่จะดำเนินงานได้ดีก็ต่อเมื่อได้รับการสนับสนุนข้อมูลจากแผนกแกลงข้าวและวัฒนธรรมแขวง และห้องกรมรดกข้าวและวัฒนธรรมเมืองคุณ ในส่วนของห้องกรมรดกข้าวและวัฒนธรรมเมืองจะเป็นหน่วยงานหลักในการประสานภารกิจ นำนโยบายระดับแขวงลงสู่การปฏิบัติ พร้อมทั้งรายงานผลการปฏิบัติตามแผนงานสู่หน่วยงานระดับแขวงต่อไป เช่น นโยบายของแผนกแกลงข้าวและวัฒนธรรมแขวงเชียงขวางกล่าวว่า "...พื้นที่มรดกสถานที่ให้แกลงข้าวและวัฒนธรรมเมืองคุณประสานงานร่วมกับสำนักงานเมือง กำหนดพื้นที่ต่างๆ เป็นพื้นที่สงวน และรายงานการดำเนินงานขึ้นหาแผนแกลงข้าวและวัฒนธรรมแขวง..." ห้องกรมรดกข้าวและวัฒนธรรมเมืองได้ปฏิบัติงานในการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของเมืองลงกำหนดพื้นที่สงวน เช่น พื้นที่สงวนพระธาตุจอมเพชร พระธาตุฝุ่น และพื้นที่สงวนไผ่หินหมู่บ้านไผ่ อย่างไรก็ตาม หน่วยงานหลักทั้งระดับแขวงและเมืองจัดแบ่งบทบาทภารกิจชัดเจน แต่มีข้อสังเกตว่าห้องกรมรดกข้าวและวัฒนธรรมเมืองคุณนั้นจะรับผิดชอบภารกิจหลายด้าน เช่นรับผิดชอบด้านการท่องเที่ยว งาน

แกลงข้าวและวัฒนธรรม ซึ่งส่งผลต่อแผนปฏิบัติ และการรายงานผลงานไปสู่หน่วยงานระดับแขวงต้องมีความสอดคล้องเป็นแนวทางเดียวกัน

บทบาทของหน่วยงานท้องถิ่น (หมู่บ้าน)

การดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวในชุมชนจะประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใด ย่อมต้องได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานระดับหมู่บ้าน เนื่องจากหน่วยงานระดับหมู่บ้านเป็นองค์การปกครองระดับล่างสุดซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชน ที่สามารถยอมรับหรือปฏิเสธการเข้ามาของนักท่องเที่ยว ดังนั้น การดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่เมืองคุณ หน่วยงานสนับสนุนจึงเป็นอีกหน่วยงานหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ทั้งนี้ สามารถสรุปสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับตัวบทกฎหมาย และบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานสนับสนุนได้ดังนี้

กฎหมายว่าด้วยการปกครองท้องถิ่นของ สปป.ลาว มาตรา 47 ว่าด้วยบทบาทขององค์การปกครองหมู่บ้าน มีบทบาทในการคุ้มครองบริหาร พัฒนาเศรษฐกิจ วัฒนธรรม สังคม ของหมู่บ้าน รักษาความสงบ ความเป็นระเบียบ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของหมู่บ้านตน (สภาแห่งชาติลาว, 2546) โดยในส่วนของหมู่บ้านจะมีบทบาทในการดำเนินงาน ดังนี้

บทบาทหน่วยงานระดับหมู่บ้านในการนำนโยบายจากสำนักงานปกครอง และห้องกรมรดกข้าวและวัฒนธรรมเมืองคุณ มาปฏิบัติเพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยมีหน้าที่ในการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว การนำระเบียบข้อตกลงว่าด้วยการคุ้มครองพื้นที่สงวนแจ้งให้ประชาชนได้ทราบ ประกอบด้วย การรณรงค์เรื่องการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า หรือการเข้าไปครอบครองพื้นที่หลวง เป็นต้น และเพื่อให้เกิดความร่วมมือต่อการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่เมืองคุณ โดยมีการดำเนินการจัดประชุมชาวบ้านอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนั้น หน่วยงานระดับหมู่บ้านยังมีบทบาทในการออกระเบียบ แจ้งข่าวสารต่างๆ ที่สอดคล้องกับระเบียบของรัฐบาลให้ทุกครัวเรือนได้ทราบ

บทบาทด้านการค้นหาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ซึ่งหน่วยงานระดับหมู่บ้านมีหน้าที่ในการแจ้งข้อมูลไปยังห้องกรมรดกข้าวและวัฒนธรรมเมืองคุณ เพื่อให้หน่วย

งานดังกล่าวดำเนินการตรวจสอบหลักฐานข้อมูล และศึกษาความเป็นไปได้ เพื่อยกระดับแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ดึงกรณีหมู่บ้านสีพมได้ค้นพบคลองหนึ่ง ซึ่งชาวบ้านเชื่อว่าเป็นบริเวณเขตเมืองเก่าของเจ้าน้อยผู้ปกครองเมืองพวนในอดีต ชาวบ้านจึงได้เสนอต่อห้องการແຂວງແຂວງและวัฒนธรรมเมืองคูน ให้เข้ามาสำรวจข้อมูลเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไปในอนาคต เป็นต้น

บทบาทของหน่วยงานระดับหมู่บ้านในการพิจารณาการลงทุนพัฒนาในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว เช่น การให้ความเห็นชอบกับการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ไทรบ้านไผ่ ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในบริเวณพื้นที่ทั้งหมด ภายใต้โครงการแก้ไขความยากจนที่มุ่งให้กินและมีส่วนร่วมกับการพัฒนาดังกล่าว โดยการให้ความร่วมมือในการสำรวจและกำหนดพื้นที่เก็บเศษระเบิดที่ตกค้างตั้งแต่สมัยสงคราม เป็นต้น ในกรณีที่ไม่เห็นชอบกับการพัฒนา เช่น การที่เอกชนจะเข้าไปลงทุนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพระธาตุฝู่น พระธาตุจอมเพชร แต่เนื่องจากความไม่สอดคล้องทางด้านเศรษฐกิจวัฒนธรรม สังคมการเมือง สิ่งแวดล้อมของพื้นที่ หน่วยงานปกครองหมู่บ้านจึงไม่เห็นชอบ ก็ไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานในพื้นที่ระดับหมู่บ้านส่วนใหญ่จะรับนโยบายการดำเนินงานจากหน่วยงานหลักหรือรัฐบาล แต่จะประสบผลสำเร็จได้ก็โดยชาวบ้านจะต้องให้ความร่วมมือด้วยดี เพื่อตอบสนองความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยว นอกจากนี้ การบริการและการอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวในพื้นที่แขวงเชียงขวาง หน่วยงานสนับสนุนจะต้องเข้ามามีบทบาทอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ เช่น การขายตั๋วเข้าชมแหล่งท่องเที่ยว การทำความสะอาดแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่หมู่บ้านสีพม เช่น พระธาตุฝู่น พระธาตุจอมเพชร เป็นต้น

บทบาทในการอบรมหน่วยงานระดับหมู่บ้านต่างๆ ให้มีบทบาทในการสรรหาบุคลากรที่เกี่ยวข้องมาเข้าร่วมอบรมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และการอนุรักษ์ ได้แก่ การอบรมความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยว การต้อนรับ การจัดหาอาหาร การปลูกจิตสำนึก การป้องกันตลิ่งพัง เป็นต้น การดำเนินงานดังกล่าวจะดำเนินไปได้ก็ต่อเมื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แผนกการท่องเที่ยวแขวงเชียงขวาง ห้องการมรดก ห้องการ

ແຂວງແຂວງและวัฒนธรรมเมืองคูน นอกจากนี้ หน่วยงานระดับหมู่บ้านยังต้องมีบทบาทในการส่งเสริมด้านศิลปหัตถกรรมจากภูมิปัญญาชาวบ้าน เป็นต้น เพื่อให้ประชาชนเข้ามาเป็นส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่เมืองคูน

บทบาทที่สำคัญอีกประการหนึ่ง ได้แก่ บทบาทในการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีที่สืบทอดกันมายาวนานของชาติและชนเผ่าต่างๆ เพื่อต่อต้านค่านิยมที่ทำให้สังคมเสื่อมเสีย เพื่อให้คนรุ่นหลังได้สืบทอดต่อไป และเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นในการสร้างความสนใจให้นักท่องเที่ยวที่จะเดินทางเข้ามาเยี่ยมชม

จากผลการศึกษาที่พบว่า หน่วยงานหลักของรัฐบาล ซึ่งประกอบด้วยแผนกท่องเที่ยวแขวง และห้องการมรดกที่ขึ้นกับแผนกແຂວງແຂວງและวัฒนธรรมแขวงเชียงขวาง ห้องการແຂວງແຂວງและวัฒนธรรมเมืองคูน จะมีบทบาทในด้านการฝึกอบรมวิชาชีพให้แก่ประชาชนและหัวหน้าหน่วยธุรกิจที่เกี่ยวข้องได้แก่ การอบรมบริการแก่นักท่องเที่ยว การทำอาหาร อบรมพนักงานนำเที่ยว การต้อนรับนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะ ห้องการมรดกจะมีบทบาทในการอบรมโดยความร่วมมือจากโครงการแก้ไขความยากจนที่มุ่งให้กินได้แก่ การอบรมเพื่อปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์การท่องเที่ยวที่ยั่งยืน การป้องกันตลิ่งพัง เป็นต้น เพื่อให้ประชาชนและหัวหน้าหน่วยธุรกิจที่เกี่ยวข้อง มีความรู้ความเข้าใจถึงความสำคัญของการท่องเที่ยว รวมทั้ง ผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทั้งในแง่บวกและลบ ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับ นิคม จารุมณี (2544) ที่กล่าวว่า รัฐบาลทุกรัฐบาลต้องมีบทบาทสำคัญหนึ่งที่ต้องกระทำคือ การให้ความรู้และการศึกษาแก่ประชาชนท้องถิ่นเพื่อให้เขาเหล่านั้นตระหนักถึงคุณค่าเชิงเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีต่อท้องถิ่น ต่อประเทศชาติและต่อประชาชนทุกคน สิ่งสำคัญที่สุดก็คือต้องกระตุ้นและสนับสนุนให้ประชาชน สปป.ลาว มีน้ำใจไมตรีที่ดีต่อนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในท้องถิ่นของเขา สอดคล้องกับที่ วรรณภา ศิลปอาษา (2549) ซึ่งกล่าวว่าองค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization) ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ขององค์การท่องเที่ยวแห่งชาติในการฝึกอบรมด้านวิชาชีพโดยการให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการ

การ รวมทั้งประชาชนในท้องถิ่น เพื่อให้ตระหนักถึงคุณค่าเชิงเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทั้งต่อท้องถิ่นและประเทศชาติโดยรวม

ผลการศึกษานี้พบว่าหน่วยงานหลักของรัฐบาลต้องมีบทบาทในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้แก่นักท่องเที่ยวที่จะเดินทางเข้ามา ได้ทราบสิ่งที่ควรทำและไม่ควรทำในพื้นที่ มีบทบาทในการนำเอานโยบายของรัฐบาลมาทำแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการ มีบทบาทในการอนุรักษ์พื้นที่แหล่งท่องเที่ยว ส่งเสริมประเพณีของประชาชนที่สืบทอดกันมายาวนาน และฟื้นฟูประเพณีที่ขาดหายไปให้กลับคืนมา ในพื้นที่เมืองคุณ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานของ เศกสรรค์ ยงวิชัย และคณะ (2551) ที่กล่าวว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐในเขตพื้นที่นครหลวงเวียงจันทน์ให้ความคิดเห็นว่า องค์กรภาครัฐมีบทบาทหน้าที่ในการเผยแพร่ข่าวสาร ประชาสัมพันธ์ ระเบียบ ข้อกำหนดการท่องเที่ยว และแหล่งท่องเที่ยวให้แก่หน่วยงานการท่องเที่ยวทั่วประเทศให้เข้าใจและปฏิบัติตามอย่างเข้มงวด มีหน้าที่ปกป้องผลประโยชน์ของชาติและของประชาชน รวมทั้ง การให้บริการอำนวยความสะดวกและคุ้มครองนักท่องเที่ยวให้มีความปลอดภัยทั้งด้านชีวิตและทรัพย์สิน องค์กรภาครัฐมีหน้าที่ส่งเสริม พัฒนาการท่องเที่ยวตลอดจนการแก้ไขปัญหาให้แก่นักท่องเที่ยวทุกประเทศที่เข้ามาเที่ยว องค์กรภาครัฐมีหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยว สปป. ลาว รู้ว่าสิ่งใดควรทำและไม่ควรทำ ตลอดจนการอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวในการเดินทางเข้ามา รวมทั้ง องค์กรภาครัฐควรต้องสนับสนุนการท่องเที่ยวแบบอนุรักษ์ ส่งเสริมแหล่งเที่ยวด้านประวัติศาสตร์ ธรรมชาติ วัฒนธรรม ประเพณี โบราณสถานและโบราณวัตถุ และสนับสนุนให้นักลงทุนชาวต่างชาติเข้ามาลงทุนใน สปป.ลาว เพิ่มมากขึ้น

บทบาทในการดำเนินงานด้านการเก็บรวบรวมสถิตินักท่องเที่ยวต่าง ๆ ในเมืองคุณ หน่วยงานห้องการค้าและวัฒนธรรมเมืองคุณยังไม่มีบทบาทในการดำเนินงานด้านนี้อย่างเป็นทางการมากนัก เนื่องจากขาดบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะทาง ขาดงบประมาณในการสนับสนุน (วรรณภา ศิลปอาษา, 2549) ในขณะที่องค์การท่องเที่ยวโลก ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ขององค์การท่องเที่ยวแห่งชาติ ในด้านการวิจัยและสถิติต่างๆ เพื่อนำมาศึกษา วิเคราะห์ ประกอบการพิจารณา

ตัดสินใจกำหนดนโยบาย และวางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยว รวมทั้ง การวิจัยเกี่ยวกับการท่องเที่ยว เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพของการท่องเที่ยว และแนวโน้มทิศทางของการนำไปสู่แผนการพัฒนาการท่องเที่ยวในอนาคต ตลอดจน การสำรวจตลาดการท่องเที่ยว เป็นต้น สำหรับบทบาทของหน่วยงานหลัก โดยเฉพาะแผนกท่องเที่ยวแขวง ได้เสนอในเชิงนโยบาย เช่น นโยบายเพื่อพัฒนาเทศบาลเมืองคุณให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเมืองเก่า ส่วนแผนปฏิบัติยังไม่ได้บอกเป็นข้อชัดเจน ซึ่งเป็นการยากต่อการนำไปปฏิบัติ คล้ายคลึงกับกรณีศึกษากรณีประเทศไทยของสุนันทา พูนน้อย (2543) ซึ่งพบว่า บทบาทขององค์กรและหน่วยงานการท่องเที่ยวที่รับผิดชอบในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของประเทศไทยในภาพรวมยังไม่เป็นรูปธรรมพอที่จะนำไปสู่การปฏิบัติได้ เพราะ ส่วนใหญ่จะมุ่งการนำเสนอแนวคิดและนโยบายเป็นด้านหลัก มากกว่าการนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) ควรให้มีหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งที่จะเข้ามารับผิดชอบและประสานการทำงานร่วมกันทางด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่เมืองคุณ ระหว่างแผนกท่องเที่ยวและแผนกแถลงข่าวและวัฒนธรรมแขวงเชียงขวาง เพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

2) ให้ภาคประชาชนในพื้นที่เข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่เมืองคุณเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะเป็นการสร้างความรู้สึกที่ดีของชุมชนในพื้นที่ ให้เกิดความรักความหวงแหน และมีจิตสำนึกในการดูแลรักษาสภาพพื้นที่ อันก่อให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนสืบไป

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1) ควรแบ่งหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบด้านการท่องเที่ยวของเมืองให้ชัดเจนโดยเร็ว เพื่อให้หน่วยงานดังกล่าวได้แสดงบทบาทความรับผิดชอบของตนได้เต็มที่ รวมทั้ง การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานแถลงข่าวและวัฒนธรรมเมืองคุณเป็นกรณีพิเศษ

- 2) ให้มีการกำหนดรายละเอียดของแผนการ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งให้มีความชัดเจนในการ ดำเนินงาน และมีเป้าหมายที่แน่นอน โดยการมอบหมาย ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเมืองคุณเป็นผู้ดำเนินงาน
- 3) องค์กร/หน่วยงานตามยุทธศาสตร์ การท่องเที่ยวประเภทเมืองเก่า เทศบาลเมืองคุณ แขวงเชียงขวาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ต้องแสดง บทบาทของตนให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลใน การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพื่อนำไปสู่การ พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทเมืองเก่าของเทศบาล เมืองคุณ สปป.ลาว ได้อย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- ชาย โปธิสิตา. (2549). *ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง.
- นิคม จารุมณี. (2544). *การท่องเที่ยว และการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: โอ. เอส. พริ้นติ้ง เฮ้าส์ .
- บุญธรรม จิตต์นันต์. (2536). *การวิจัยทางสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- แผนกท่องเที่ยวแขวงเชียงขวาง. (2550). *แผนยุทธศาสตร์พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว ปี ค.ศ. 2006-2010 แขวงเชียงขวาง*. เชียงขวาง.
- วรรณ ศิลปอาษา. (2549). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว 8-15*. มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช .
- เศกสรรค์ ยงวิชัย และคณะ. (2551). *การท่องเที่ยวชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน*. นนทบุรี: พี.เอส.พริ้นท์.
- สภาแห่งชาติลาว. (2546). *มติดกลง ของสภาแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว เกี่ยวกับการตกลงรับรองกฎหมาย ว่าด้วยการปกครองท้องถิ่น*. นครหลวงเวียงจันทน์: ผู้แต่ง
- สุนันทา พูนน้อย. (2543). *บทบาทของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิง นิเวศ ที่จังหวัดกาญจนบุรี*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยราม คำแหง.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2547). *วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- อรุณรัตน์ ชินวรรณ. (2554). ยุทธศาสตร์การสื่อสารการตลาดแบบบูรณาการของแหล่งท่องเที่ยวภาค ตะวันตก. *วารสารสยามคนกวีวิจัย*, 16(1), 28-42.
- Laos National Tourism Administration. (2008). *Statistical report on tourism in Laos*. Vientiane: Author
- Veal, A. J. (2006). *Research methods for leisure and tourism*. United Kingdom: Pearson Education.